

**ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ АДЛИЯ ВАЗИРЛИГИ
ЮРИСТЛАРНИ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ МАРКАЗИ**

“КЕЛИШИЛГАН”

Ўзбекистон Республикаси
Адлия вазирлиги хузуридаги
Интеллектуал мулк
агентлиги директори

Т. Абдусатторов

2020 йил “___” август

“ТАСДИҚЛАЙМАН”

Ўзбекистон Республикаси
Адлия вазирлиги қошидаги
Юристар малакасини ошириш
маркази директори

А. Рахматов

2020 йил 26 “август”

ПАТЕНТ ҲУҚУҚИ ФАНИ БЎЙИЧА

ЎҚУВ ДАСТУРИ

Мутахассислик: Патент вакиллари

Дастур тури: Патент вакилларини қайта тайёрлаш бўйича
қўшимча дастур

Тошкент 2020

Фан номи ва ҳажми Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги
томонидан 2020 йил 24 июнь куни тасдиқланган “Патент вакили”
мутахассислиги бўйича Ўқув режага асосан белгиланган.

*Фан дастури Юристлар малакасини ошириш маркази Ўқув ва илмий-услубий
Кенгашининг 2020 йил 25 августдаги йиғилишида муҳокама қилинган
ва маъқулланган (2-сонли баённома).*

Фан дастури Юристлар малакасини ошириш марказида, Ўзбекистон
стандартлаштириш, метрология ва сертификатлаштириш агентлигининг 2020
йил “24” январдаги 05-1113-сон Қарори билан жорий этилган “Ўзбекистон
Республикаси Адлия вазирлиги қошидаги Юристлар малакасини ошириш
марказида юрист кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини оширишга
қўйиладиган Давлат талаблари” асосида ишлаб чиқилди.

Тузувчи:

А. Рахматов – Юристлар малакасини ошириш маркази директори.

А. Юлдашов – Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги
Интеллектуал мулк агентлиги бўлим бошлиғи.

Такризчилар:

1. Насриев Илҳом Исмоилович - Судьялар олий мактаби Фуқаролик
ҳуқуқи кафедраси мудири, юридик фанлар доктори, профессор.

2. Имомов Нурилло Файзуллаевич - Тошкент Давлат университети
Фуқаролик ҳуқуқи кафедраси мудири, ю.ф.д., профессор.

ЎҚУВ ФАНИНИНГ ДОЛЗАРБЛИГИ ВА ОЛИЙ КАСБИЙ ТАЪЛИМ ДАСТУРИДАГИ ЎРНИ

Ушбу фан ихтиро, фойдали модель, саноат намунаси, селекция ютуқлари ва уларнинг химояга лаёқатлилик талаблари, ушбу объектларга патентни расмийлаштириш, патентни таркибини ўрганиш, патентни тўхтатиш, уни ҳақиқий эмас деб топиш, патент ҳуқуқи объектларини яратиш тўғрисидаги шартномалар, уларга нисбатан мутлақ ҳуқуқлардан фойдаланиш ва қабул қилиш, муаллифлар ва ҳуқуқ эгаларининг ҳуқуқларини химоя қилишга бағишланган. Шунингдек, мазкур фаннинг предметини ўрганиш жараёнида патентларни расмийлаштириш, патент ҳуқуқи объектларидан фойдаланиш ва уларни химояси билан боғлиқ жараёнларни ўрганиш асосий мақсад қилинган.

“Патент ҳуқуқи” фани Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2020 йил 24 июнь кuni тасдиқланган “Патент вакили” мутахассислиги бўйича Ўқув режанинг умумтайёргарлик фанлари блокига киритилган фан бўлиб, патент вакили сифатида фаолиятни амалга ошириш истагини билдирган жисмоний шахс – патент вакиллигига номзодларга (кейинги ўринларда – номзод деб юритилади) ўқитилади.

ЎҚУВ ФАНИНИНГ МАҚСАДИ ВА ВАЗИФАСИ

Фанни ўқитишдан **мақсад** – номзодларга Ўзбекистон Республикасининг қонунчилиги ва халқаро шартномалар асосида патент ҳуқуқи нормаларини қўллаш бўйича амалий кўникмалар ва назарий билимларни ўргатишдан иборат.

“Патент ҳуқуқи” – интеллектуал мулкнинг энг қийин институтларидан бири ҳисобланади, сабаби патентни химоя қилиш ва расмийлаштириш учун нафақат қонунчиликни билиш, балки техника соҳасидаги тегишли билимга эга бўлиш ҳам талаб этилади.

Фан бўйича номзодларнинг билим, кўникма ва малакаларига қўйдаги талаблар қўйилади.

Номзод:

– патент ҳуқуқи мазмун-моҳиятини, Ўзбекистон Республикасида интеллектуал мулк объектларининг асосий қоидалари, шунингдек, мавжуд қонунлар, Ўзбекистон Республикаси Президентининг қарор, фармойиш ва фармонлари, Ҳукумат қарорлари ва бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳақида **тасаввурга эга бўлиши;**

– интеллектуал мулк объектларига бўлган ҳуқуқларни муҳофаза ва химоя қилишнинг халқаро тизими, шартномаларни тузиш, патент ҳуқуқи объектларини тузишга қаратилган, ихтиролар, фойдали моделлар ва саноат

намуналаридан мутлақ тарзда фойдаланиш бўйича тегишли амалдаги қонунчилик қоидалари ҳақида назарий ва амалий *билимларга эга бўлиши*;

– патент ҳуқуқи объектлари, халқаро шартномалар қоидалари, қонуности ҳужжатлари, ихтиролар, фойдали моделлар ва саноат намуналарига бўлган патентларни расмийлаштиришни тартибга солувчи, аниқ ҳаётий ҳолатдан келиб чиқиб, патент ҳуқуқига доир нормаларни қўллаш *қўникмасига эга бўлиши* лозим.

Фаннинг ҳажми: фанни ўрганиш учун **168 соат**, шундан: маъруза учун – 34 соат, семинар учун – 34 соат, амалий машғулот учун – 100 соат ажратилган.

**“Муаллифлик ҳуқуқи ва турдош ҳуқуқлар” фанидан
МАВЗУЛАР РЕЖАСИ**

№	Машғулотларнинг мавзуси	Жами ўқув соатлари	Шу жумладан,		
			Маъруза	Семинар	Амалий машғулот
1	Патент ҳуқуқи тушунчаси, предмети ва тизими	4	2	2	-
2	Патент ҳуқуқининг ривожланиш тарихи	4	2	2	-
3	Патент ҳуқуқининг асосий қоидалари	10	2	2	6
4	Патент ҳуқуқининг объектлари ва субъектлари	4	2	2	-
5	Патентни олиш, уни тўхтатиш ва тиклаш тартиби	24	2	2	20
6	Патент эгасининг ҳуқуқларини ўтказиш тўғрисидаги шартномалар	24	2	2	20
7	Ихтиро, фойдали модель, саноат намунасига бўлган ҳуқуқ	14	4	4	6
	<i>Оралиқ назорат</i>	2	-	-	2
8	Селекция ютуқлари, интеграл микросхемалар топологияси ва ишлаб чиқариш сирларига (ноу-хау) бўлган ҳуқуқ тушунчаси ва моҳияти	14	4	4	6
9	Индивидуаллаштириш воситаларига (товар, хизмат, хизмат) бўлган ҳуқуқлар тушунчаси ва моҳияти	14	4	4	6
10	Патент эгалари ва муаллифларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш	28	4	4	20
11	Интеллектуал мулк соҳасидаги давлат бошқаруви ва унинг патент ҳуқуқини таъминлашда тутган ўрни	12	4	4	4
12	Патент ҳуқуқи соҳасидаги халқаро ҳамкорлик	8	2	2	4
	<i>Якуний назорат</i>	6	-	-	6
	ЖАМИ	168	34	34	100

АСОСИЙ НАЗАРИЙ ҚИСМ (МАЪРУЗА МАШҒУЛОТЛАРИ)

1-Мавзу. Патент ҳуқуқи тушунчаси, предмети ва тизими

Интеллектуал мулк ҳуқуқининг ўзига хос институтлари. Патент ҳуқуқи тушунчаси. Обьектив маънодаги ва субъектив маънодаги патент ҳуқуқи. Патент ҳуқуқи тизими. Патент ҳуқуқининг субъектлари ва объектлари. Патент ҳуқуқининг манбалари. Патент ҳуқуқларининг турлари.

2-Мавзу. Патент ҳуқуқининг ривожланиш тарихи

Патент ҳуқуқи тарихи. Патентларнинг энг қадимги шакли. Патент ҳуқуқи тарихи ўрта асрларнинг охирларида. Замонавий талкидаги патент сўзи. Монополиялар тўғрисидаги Низом. Ривожланаётган мамлакатларнинг патент қонунлари. Интеллектуал мулк ҳуқуқларининг ҳимояси.

3-Мавзу. Патент ҳуқуқининг асосий қоидалари

Патент ҳимояси асослари. Патент эгаси мутлақ ҳуқуқининг бузилиши сифатида эътироф этилмайдиган ҳолатлар. Патент ҳуқуқининг қоидалари. Патент ҳуқуқи қоидаларини таснифлаш.

4-Мавзу. Патент ҳуқуқининг объектлари ва субъектлари

Патент ҳуқуқи объектлари. Ихтиролар. Фойдали моделлар. Ихтиро ва фойдали модель сифатида эътироф этилувчи маҳсулотлар. Ихтиро ва фойдали модель сифатида эътироф этилмайдиган ҳолатлар. Саноат намуналари. Саноат намуналари деб эътироф этилмайдиган объектлар. Селекция ютуқлари. Селекция ютуғига патент олиш ҳуқуқи. Жаҳон Савдо Ташкилотининг Интеллектуал мулкнинг савдо жиҳатларига оид битими.

Патент ҳуқуқи субъектлари. “Патент ҳуқуқий муносабатлар субъектлари” ва “Патент ҳуқуқи субъектлари” тушунчаларининг ўзаро фарқи. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Интеллектуал мулк агентлиги интеллектуал мулк объектларига бўлган ҳуқуқларни муҳофаза ва ҳимоя қилиш соҳасида ягона давлат сиёсатини амалга оширувчи ваколатли давлат бошқаруви органи.

5-Мавзу. Патентни олиш, уни тўхтатиш ва тиклаш тартиби

Патент ҳуқуқи объектларига муҳофаза олиш. Ихтиро, фойдали модель, саноат намунасига нисбатан қўйиладиган, патент олиш ҳуқуқини вужудга келтирадиган талаблар. Саноат мулки муҳофазаси бўйича Париж конвенцияси.

Саноат мулки учун патент ҳуқуқларини рўйхатдан ўтказиш босқичлари: талабномани тайёрлаш ва топшириш; талабномаларнинг ваколатли идора томонидан кўриб чиқилиши: патент бериш.

Патентнинг амал қилиши тугатилиши. Патент ҳуқуқи объектлари патентини ҳақиқий эмас деб эътироф этиш ёки бекор қилиш асослари. Патентнинг амал қилишини тиклаш.

6-Мавзу. Патент эгасининг ҳуқуқларини ўтказиш тўғрисидаги шартномалар

Патент эгасининг ҳуқуқларини ўтказиш тўғрисидаги шартномалар тушунчаси. Шартноманинг ҳуқуқий хусусиятлари. Оддий лицензия шартномаси. Мутлақ лицензия шартномаси. Тўлиқ лицензия шартномаси. Шартнома тарафлари. Шартнома шартлари. Шартнома шакли ва уни рўйхатдан ўтказиш. Лицензия шартномаларининг предмети. Шартнома эркинлиги принципи асосида тузилган шартномалар.

7-Мавзу. Ихтиролар, фойдали моделлар ва саноат намуналарига бўлган ҳуқуқ

Ўзбекистон Республикасининг «Ихтиролар, фойдали моделлар ва саноат намуналари тўғрисида»ги Қонуни. Техник ижод натижалари ва бадиий ижод натижаларини билан ўзаро фарқ қиладиган муҳим хусусиятлари. Ихтиро тушунчаси ва турлари. Фойдали моделларнинг ўзига хос томонлари.

ОРАЛИҚ НАЗОРАТ

Ўқув дастурининг 1-4-мавзулари бўйича тест шаклидаги оралиқ назоратларни ўтказиш ва баҳолаш, бу турдаги оралиқ назоратни ўтказиш бўйича методик материаллар асосида амалга оширилади.

8-Мавзу. Селекция ютуқлари, интеграл микросхемалар топологияси ва ишлаб чиқариш сирларига (ноу-хау) бўлган ҳуқуқ тушунчаси ва моҳияти

Селекция ютуқлари патент ҳуқуқи объектлари сифатида. Миллий конунчилик даражасида, селекция ютуқларини ҳуқуқий ҳимоя қилиш борасидаги муносабатларни ҳуқуқий тартибга солиш. Селекция ютуқларига тақдим қилинадиган ҳимоя турига қараб мамлакатларнинг гуруҳларга ажратилиши. Интеграл микросхема ва интеграл микросхема топологияси. Топология муаллифи. Ишлаб чиқариш сирлари (ноу-хау). Ноу-хауга бўлган мутлақ ҳуқуқ ўтказиш ҳақидаги.

9-Мавзу. Индивидуаллаштириш воситаларига (товар, хизмат кўрсатиш) бўлган ҳуқуқлар тушунчаси ва моҳияти

Индивидуаллаштириш воситалари. Хизмат кўрсатиш белгилари. Индивидуаллаштириш воситаларининг турлари. Индивидуаллаштириш воситаларига бўлган ҳуқуқлар. Фирма номига бўлган ҳуқуқ. Фирма номига бўлган ҳуқуқни ҳимоя қилиш усуллари. Товар белгиси. Товар келиб чиққан жой номи.

10-Мавзу. Патент эгалари ва муаллифларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш

Патент ҳуқуқи самарадорлигининг муҳим кўрсаткичлари. Патент ҳуқуқларининг бузилиши тушунчаси. Патент ҳуқуқи соҳасидаги бузилган ҳуқуқларни ҳимоя қилиш. Суд ҳимояси тартиби. “Сотишга таклиф қилиш”. Патент эгасининг ҳуқуқларини билвосита бузиш. Ҳуқуқларни ҳимоя қилишнинг маъмурий тартиби. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Интеллектуал мулк агентлигининг Апелляция кенгаши. Патент эгаларининг ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг фуқаролик-ҳуқуқий усуллари. Етказилган зарар. Бой берилган фойда. Муаллифлар ва патент эгаларининг ҳуқуқларини бузганлик учун жиноий жавобгарлик.

11-Мавзу. Интеллектуал мулк соҳасидаги давлат бошқаруви ва унинг патент ҳуқуқини таъминлашда тутган ўрни

Интеллектуал мулк соҳасидаги муносабатларни ҳуқуқий тартибга солишни такомиллаштириш. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Интеллектуал мулк агентлиги. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 1 июлдаги “Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Интеллектуал мулк Агентлиги фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4380-сонли қарори.

12-Мавзу. Патент ҳуқуқи соҳасидаги халқаро ҳамкорлик

Интеллектуал мулкни халқаро даражада ҳимоя қилиниши. Бутунжаҳон интеллектуал мулк ташкилоти. Ўзбекистон аъзо ҳисобланган интеллектуал мулкни муҳофаза қилиш соҳасидаги конвенция, шартнома ва битимлар. Ўзбекистон Республикасининг интеллектуал мулк соҳасидаги ҳукуматлараро ҳамкорлиги.

СЕМИНАР МАШҒУЛОТЛАРИ БЎЙИЧА КЎРСАТМА ВА ТАВСИЯЛАР

Барча семинар машғулотлари тренинг шаклида ташкил қилинади.
Семинар машғулотлари учун қуйидаги мавзулар тавсия этилади:

1. Интеллектуал мулк ҳуқуқининг ўзига хос институтлари.
2. Патент ҳуқуқи тушунчаси.
3. Объектив маънодаги ва субъектив маънодаги патент ҳуқуқи.
4. Патент ҳуқуқи тизими.
5. Патент ҳуқуқининг субъектлари ва объектлари.
6. Патент ҳуқуқининг манбалари ва турлари.
7. Патент ҳуқуқи тарихи.
8. Монополиялар тўғрисидаги Низом.
9. Интеллектуал мулк ҳуқуқларининг ҳимояси.
10. Патент ҳимояси асослари.
11. Патент эгаси мутлақ ҳуқуқининг бузилиши сифатида эътироф этилмайдиган ҳолатлар.
12. Патент ҳуқуқининг қоидалари.
13. Патент ҳуқуқи объектлари.
14. Ихтиро ва фойдали модель сифатида эътироф этилувчи маҳсулотлар.
15. Саноат намуналари.
16. Селекция ютуқлари.
17. Патент ҳуқуқи субъектлари.
18. “Патент ҳуқуқий муносабатлар субъектлари” ва “Патент ҳуқуқи субъектлари” тушунчаларининг ўзаро фарқи.
19. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Интеллектуал мулк агентлиги интеллектуал мулк объектларига бўлган ҳуқуқларни муҳофаза ва ҳимоя қилиш соҳасида ягона давлат сиёсатини амалга оширувчи ваколатли давлат бошқаруви органи.
20. Патент ҳуқуқи объектларига муҳофаза олиш.
21. Саноат мулки учун патент ҳуқуқларини рўйхатдан ўтказиш босқичлари.
22. Патентнинг амал қилиши тугатилиши.
23. Патент ҳуқуқи объектлари патентини ҳақиқий эмас деб эътироф этиш ёки бекор қилиш асослари.
24. Патентнинг амал қилишини тиклаш.
25. Патент эгасининг ҳуқуқларини ўтказиш тўғрисидаги шартномалар тушунчаси.
26. Оддий лицензия шартномаси.
27. Мутлақ лицензия шартномаси.
28. Тўлиқ лицензия шартномаси.
29. Лицензия шартномаларининг предмети.
30. Техник ижод натижалари ва бадий ижод натижаларини билан ўзаро фарқ қиладиган муҳим хусусиятлари.

31. Ихтиро тушунчаси ва турлари.
32. Фойдали моделларнинг ўзига хос томонлари.
33. Селекция ютуқлари патент ҳуқуқи объектлари сифатида.
34. Интеграл микросхема ва интеграл микросхема топологияси.
35. Топология муаллифи.
36. Ишлаб чиқариш сирлари (ноу-хау).
37. Индивидуаллаштириш воситалари.
38. Индивидуаллаштириш воситаларининг турлари.
39. Индивидуаллаштириш воситаларига бўлган ҳуқуқлар.
40. Фирма номига бўлган ҳуқуқ.
41. Товар белгиси ва товар келиб чиққан жой номи.
42. Патент ҳуқуқларининг бузилиши тушунчаси.
43. Патент ҳуқуқи соҳасидаги бузилган ҳуқуқларни ҳимоя қилиш.
44. Суд ҳимояси тартиби.
45. Патент эгасининг ҳуқуқларини билвосита бузиш.
46. Ҳуқуқларни ҳимоя қилишнинг маъмурий тартиби.
47. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Интеллектуал мулк агентлигининг Апелляция кенгаши.
48. Патент эгаларининг ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг фуқаролик-ҳуқуқий усуллари.
49. Муаллифлар ва патент эгаларининг ҳуқуқларини бузганлик учун жиноий жавобгарлик.
50. Интеллектуал мулк соҳасидаги муносабатларни ҳуқуқий тартибга солишни такомиллаштириш.
51. Интеллектуал мулкни халқаро даражада ҳимоя қилиниши.
52. Ўзбекистон Республикасининг интеллектуал мулк соҳасидаги ҳукуматлараро ҳамкорлиги.

АМАЛИЙ МАШҒУЛОТЛАР

Амалий машғулотлар давомида тингловчилар патент ҳуқуқи объектлари, халқаро шартномалар қоидалари, қонуности ҳужжатлари, ихтиролар, фойдали моделлар ва саноат намуналарига бўлган патентларни расмийлаштиришни тартибга солувчи, аниқ ҳаётий ҳолатдан келиб чиқиб, патент ҳуқуқига доир нормаларни қўллаш мақсадида амалий топшириқларни (тегишли процессуал ҳужжатлар тузиш, муаммоли масалаларни ечиш ва Ҳ.К.) бажарадилар. Амалий топшириқларини бажаришда тингловчилар тегишли амалдаги қонун нормаларига, амалий тажрибаси ва ўқув курси давомида олган билимларга таяниб, уларни асослаб бажаришлари керак.

Амалий машғулотлар қуйидаги мавзулар бўйича ташкил қилинади:

Патентни олиш, уни тўхтатиш ва тиклаш тартиби;
Патент эгасининг ҳуқуқларини ўтказиш тўғрисидаги шартномалар;
Патент эгалари ва муаллифларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш.

МУСТАҚИЛ ТАЪЛИМ ВА МУСТАҚИЛ ИШЛАР

Мустақил таълим учун тавсия этиладиган мавзулар:

1. Патент ҳуқуқи тушунчаси, предмети ва тизими.
2. Патент ҳуқуқининг ривожланиш тарихи.
3. Патент ҳуқуқининг асосий қоидалари.
4. Патент ҳуқуқининг объектлари ва субъектлари.
5. Патентни олиш, уни тўхтатиш ва тиклаш тартиби.
6. Патент эгасининг ҳуқуқларини ўтказиш тўғрисидаги шартномалар.
7. Ихтиролар, фойдали моделлар ва саноат намуналарига бўлган ҳуқуқ.
8. Селекция ютуқлари, интеграл микросхемалар топологияси ва ишлаб чиқариш сирларига (ноу-хау) бўлган ҳуқуқ тушунчаси ва моҳияти.
9. Индивидуаллаштириш воситаларига (товар, хизмат кўрсатиш) бўлган ҳуқуқлар тушунчаси ва моҳияти.
10. Патент эгалари ва муаллифларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш.
11. Интеллектуал мулк соҳасидаги давлат бошқаруви ва унинг патент ҳуқуқини таъминлашда тутган ўрни.
12. Патент ҳуқуқи соҳасидаги халқаро ҳамкорлик.

ЎҚУВ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ АМАЛИЁТЛАРИ

(Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги
Интеллектуал мулк агентлиги билан келишилган ҳолда амалга оширилади)

ЎҚУВ ДАСТУРИНИ ЎЗЛАШТИРИШ ВА ТАЪЛИМ ЖАРАЁНЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШГА МЎЛЖАЛЛАНГАН ЎҚУВ ВА ЎҚУВ-МЕТОДИК МАТЕРИАЛЛАР

Тасдиқланган навбатчилик жадвалига мувофиқ кафедралар профессор-ўқитувчилари тингловчиларга маслаҳатлар бериб борадилар.

Ўқув материаллари:

маъруза фондлари (шу жумладан, электрон шаклдаги) ва фан бўйича ўқув қўлланма, тарқатма материаллар;

мультимедиа материаллари (слайдлар, презентациялар ва ҳ.к.).

Ўқув материаллари Ахборот-ресурс маркази ва кафедраларда босма ҳамда электрон шаклда сақланади.

Ўқув-методик материаллар:

тест (ёки назорат саволлари) ёхуд масофавий топшириқлар;

амалий топшириқлар (масалалар ёки казус ва ҳ.к.).

Ўқув дастурини амалга ошириш учун зарур техник таъминои:

шахсий компьютер – ўқитувчининг автоматлаштирилган иш жойи;

“ppt (pptx)”, “doc (docx)”, “xlsx”, “mp3” ва бошқа ҳ.к. форматдаги файллар билан ишлаш учун дастурий таъминотлар;

мультимедиа қурилмаси, экран ёки смарт-телевизор.

ЯКУНИЙ НАЗОРАТ

Ўқув дастурининг барча мавзулари бўйича суҳбат (ёзма иш) шаклидаги якуний назоратларни ўтказиш ва баҳолаш, “Патент ҳуқуқи” фанидан якуний синовларни (синов ва суҳбат қабул қилиш) ўтказиш методикаси ва уларни қабул қилиш учун топшириқ ва саволларни назарда тутувчи, тингловчиларда жавоб варақалари мавжуд бўлиши белгилаб қўйилган методик материаллар асосида амалга оширилади.

АСОСИЙ ВА ҚЎШИМЧА ЎҚУВ АДАБИЁТЛАР ҲАМДА АХБОРОТ МАНБААЛАРИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти асарлари:

1.	Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш – юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 24 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маъруза. – Т.: Ўзбекистон, 2017. – 48 б.
2.	Мирзиёев Ш.М. Танқидий таҳлил, қатъий тартиб-интизом ва шахсий жавобгарлик – ҳар бир раҳбар фаолиятининг кундалик қондаси бўлиши керак. – Т.: Ўзбекистон, 2017. – 104 б.
3.	Мирзиёев Ш.М. Буюк келажагимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга қурамиз. – Т.: Ўзбекистон, 2017. – 488 б.
4.	Мирзиёев Ш.М. Миллий тараққиёт йўлимизни қатъият билан давом эттириб, янги босқичга кўтарамиз. – Т.: Ўзбекистон, 2017. – 592 б.
5.	Мирзиёев Ш.М. Халқимизнинг розилиги бизнинг фаолиятимизга берилган энг олий баҳодир. – Тошкент: “Ўзбекистон” НМИУ, 2018. – 508 б.
6.	Мирзиёев Ш.М. Нияти улуғ халқнинг иши ҳам улуғ, ҳаёти ёруғ ва келажаги фаровон бўлади. – Тошкент: “Ўзбекистон” НМИУ, 2019. – 400 б.
7.	Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёевнинг Олий Мажлисга Мурожаатномаси // Халқ сўзи, 2020 йил 24 янв.

Норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар:

1.	Ўзбекистон Республикаси Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 2019.
2.	Ўзбекистон Республикаси Жиноят кодекси. – Т., 2019.
3.	Ўзбекистон Республикаси Божхона кодекси. – Т., 2020.
4.	Ўзбекистон Республикаси Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодекси. – Т., 2019.
5.	Ўзбекистон Республикаси Меҳнат кодекси. – Т.: Адолат, 2018.

6.	Ўзбекистон Республикасининг Фуқаролик кодекси. Биринчи қисм. – Т.: Адолат, 2015.
7.	Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик процессуал кодекси. – Т.: Адолат, 2018.
8.	Указ Президента Республики Узбекистан от 21 сентября 2018 года № УП-5544 “Об утверждении Стратегии инновационного развития Республики Узбекистан на 2019 — 2021 годы”.
9.	Указ Президента Республики Узбекистан от 22 января 2018 г., № УП-5308 “О государственной программе по реализации Стратегии действий по пяти приоритетным направлениям развития Республики Узбекистан в 2017-2021 годах в “Год поддержки активного предпринимательства, инновационных идей и технологий”.
10.	Постановление Кабинета министров Республики Узбекистан от 12 января 2018 г. № 24 «О Мерах по созданию эффективных механизмов внедрения научно-инновационных разработок и технологий в производство»
11.	Постановление Президента Республики Узбекистан от 7 мая 2018 г., № ПП-3698 «О дополнительных мерах по совершенствованию механизмов внедрения инноваций в отрасли и сферы экономики»
12.	Постановление Президента Республики Узбекистан от 14 июля 2018 года № ПП-3855 «О дополнительных мерах по повышению эффективности коммерциализации результатов научной и научно-технической деятельности»
13.	Постановление Президента Республики Узбекистан от 8 февраля 2019 года № ПП-4168 «О мерах по совершенствованию государственного управления в сфере интеллектуальной собственности»
14.	Постановление Президента Республики Узбекистан от 13 апреля 2018 года № ПП-3666 «Об организационных мерах по дальнейшему совершенствованию деятельности Министерства юстиции Республики Узбекистан»
15.	Ўзбекистон Республикасининг "Ихтиролар, фойдали моделлар ва саноат намуналари тўғрисида"ги Қонуни // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Ахборотномаси, 2002.
16.	Ўзбекистон Республикасининг “Товар белгилари, хизмат кўрсатиш белгилари ва товар келиб чиққан жой номлари тўғрисида” қонуни // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Ахборотномаси, 2001.
17.	Ўзбекистон Республикасининг “Интеграл микросхемалар топологияларини ҳуқуқий муҳофаза қилиш тўғрисида” қонуни // Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Ахборотномаси, 2002.
18.	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги "Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси тўғрисида"ги ПФ-4947-сонли фармони.
19.	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 2 март “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича ҳаракатлар стратегиясини «Илм, маърифат ва рақамли иктисодиётни ривожлантириш йили»да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида”ги ПФ-5953-сон фармони.
20.	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8 февраль «Интеллектуал мулк соҳасида давлат бошқарувини такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» ПҚ-4168-сон қарори.
21.	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 1 июль «Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Интеллектуал мулк агентлиги

	фаолиятини ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисида» ПҚ-4380-сон қарори.
22.	Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 20 июлдаги “Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Интеллектуал мулк агентлиги тўғрисидаги низомни тасдиқлаш тўғрисида”ги 609-сон қарори.
23.	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 14 август “Маданият ва санъат ташкилотлари, ижодий уюшмалар ва оммавий ахборот воситалари фаолиятини янада ривожлантириш, соҳа ходимлари меҳнатини рағбатлантириш бўйича қўшимча шароитлар яратишга доир чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3201-сон қарори.
24.	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 19 май “Давлат ҳуқуқий сиёсатини амалга оширишда адлия органлари ва муассасалари фаолиятини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ 5997-сон фармони.
25.	Конвенция, учреждающая Всемирную Организацию Интеллектуальной Собственности" (подписана в Стокгольме 14.07.1967, изменена 02.10.1979).
26.	Конвенция об унификации некоторых положений патентного права. Страсбург. 27.11.1963..
27.	Гаагское соглашение о международном депонировании промышленных образцов (Гаага, 6 ноября 1925 года).
28.	Конвенция по охране промышленной собственности (заключена в Париже 20.03.1883) (ред. от 02.10.1979).
	Халқаро-ҳуқуқий ҳужжатлар:
1.	Бутунжаҳон Интеллектуал Мулк Ташкилотини таъсис этадиган конвенция. – М., 1978.
2.	Саноат мулкни муҳофаза қилиш бўйича Париж Конвенцияси. – М., 1883.
3.	Белгиларни халқаро рўйхатдан ўтказиш тўғрисида Мадрид Битими. –М., 1967.
4.	Патент кооперацияси тўғрисида Шартнома. – М., 1970.
5.	Товар белгилари бўйича қонунлар тўғрисида Шартнома. – М., 1994.
6.	Халқаро патент таснифи тўғрисида битими. – М., 1971.
7.	Белгиларни рўйхатга олиш учун товарлар ва хизматларни халқаро таснифлаш тўғрисида Ницца битими. – М., 1957.
8.	Бадий ва адабий асарларни ҳимоя қилиш тўғрисидаги Берн конвенцияси. – М., 1971.
9.	Саноат намуналарининг халқаро таснифини таъсис этиш тўғрисида Локарно битими. – М., 1968.
10.	Патент ҳуқуқи тўғрисида Шартнома. – М. отношения, 2000.
11.	Бутунжаҳон интеллектуал мулк ташкилотининг Муаллифлик ҳуқуқи бўйича шартномаси. – М., 1997.
12.	Бутунжаҳон интеллектуал мулк ташкилотининг Ижролар ва фонограммалар бўйича шартномаси. – М., 1997.
13.	Сингапурский договор о законах по товарным знакам (принят в Сингапуре в 2006г.).
14.	Соглашение по торговым аспектам прав интеллектуальной собственности (ТРИПС) или Соглашение ТРИПС (принято в ходе Уругвайского раунда Генерального соглашения по тарифам и торговле (ГАТТ) в 1994 году).

VI. Асосий адабиётлар:

1.	Гаврилов Д.А. Правовая защита от недобросовестной конкуренции в сфере исключительных прав на средства индивидуализации и иные объекты промышленной собственности: монография. М.: НОРМА, ИНФРА-М, 2014. 192 с. 9 // СПС КонсультантПлюс. 2017.
2.	Патентное законодательство государств — участников Содружества Независимых Государств : Сб. док. / Рос. агентство по пат. и товар. знакам. Информ.-издат. центр; [Сост.: Л. И. Подшибихин, Н. В. Бузова]. - М. : ИНИЦ Роспатента, 2002. – 337 с.
3.	Конов Ю.Н. Патентно-лицензионные стратегии . Учебное пособие/Ю.П.Конов, Л.П.Гончаренко. – М.: Патент, 2011. 286 с.
4.	Патентное право. Учебное пособие для студентов, обучающихся по специальности «Юриспруденция» / Н.М. Коршунов, Н.Д. Эриашвили, Ю.С. Харитонов; под ред. Н.М. Коршунова. — М.: ЮНИТИ-ДАНА: Закон и право, 2012. — 159 с. ISBN 978-5-238-02211-6
5.	Сергеев А.П. Патентное право. М.: Издательство БЕК, 1994. -202 с.
6.	Имомов Н.Ф. Нанотехнологияларнинг ҳуқуқий асослари. Монография. –Т.: ТДЮУ, 2015.
7.	Имомов Н.Ф. Интеллектуал мулк ҳуқуқининг янги объектлари. – Т.: ТДЮИ, 2011.
8.	Имомов Н.Ф. Интеллектуал мулк объекти сифатида янги нав ва зотнинг ҳуқуқий мақоми. – Т.: ТДЮИ, 2010.
9.	Имомов Н.Ф. Селекция ютуқларига бўлган ҳуқуқ./Фукаролик ҳуқуқи. Иккинчи қисм. Дарслик.– Т.: Илм-Зиё, 2008.
10.	Имомов Н.Ф. Интеллектуал мулк ҳуқуқи. Ўқув қўлланма. –Т.: ТДЮИ. 2008.
11.	Мэггс П.Б., Сергеев А.П. Интеллектуальная собственность. – М., 2000
12.	Окюлов О. Интеллектуал мулк ҳуқуқи: умумий қоидалар ва алоҳида объектлар. Дарслик. – Т., 2003.
13.	Окюлов О. Интеллектуал мулк ҳуқуқий мақомининг назарий ва амалий муаммолари. – Т., 2004.
14.	Окюлов О. Инновациянинг моҳияти ва ҳуқуқий тартибга солишнинг умумий таснифи. Интеллектуал мулк ҳуқуқи: ривожлантириш истиқболлари. –Т., 2012.

Қўшимча адабиётлар:

1.	Зенин, И. А. Право интеллектуальной собственности: учебник для магистров / И. А. Зенин. — М.: Юрайт, 2012. — 567 с.
2.	М.А.Костенко, О.А.Лупандина. Основы права интеллектуальной собственности. ЮФУ. 92 стр.
3.	Перепечко Л.Н.и др. Основы патентования ля непатентоведов. Новосибирск.:Офсет, 2007. 56 с.
4.	Ишков, А.Д. Промышленная собственность. Проведение патентных исследований [Электронный ресурс]: справочник / А.Д. Ишков, А.В. Степанова. — Электрон. Дан. — М. : ФЛИНТА, 2013. — 132 с.
5.	Волков В.В. Патентная пошлина как разновидность фискального сбора.// Право и экономика. №8. 2008.
6.	Права на товарный знак: монография / Д.В. Афанасьев, А.С.

	Ворожеевич, В.В. Голофаев и др.; отв. Ред. Л.А. Новоселова. М.: НОРМА, ИНФРА-М, 2016. 144 с. // СПС КонсультантПлюс. 2017.
7.	Гаврилов Э.П. В патентном праве – новизна, в авторском – оригинальность. // Патенты и лицензии. №12. 2007.
8.	Право интеллектуальной собственности. Т. 4. Патентное право: Учебник. Статут.

Хорижий адабиётлар:

1.	Pub. L. 71-361, Sec. 337" (PDF). www.legisworks.org . Retrieved 10 May 2017.
2.	Patent law principles and strategies. Jeffrey I. Auerbach. USA, 2006. 30 p.
3.	New Frontiers of Intellectual Property Law. IP and Cultural Heritage – Geographical Indications – Enforcement – Overprotection. Hart Publishing Oxford and Portland, Oregon. 2005. 376 p.
4.	Patent Law and Policy: Cases and Materials by Robert Patrick Merges, John Fitzgerald Duffy. Hardcover. Published January 1st 2007 by LexisNexis.
5.	Rosen, Lawrence E. Open source licensing : software freedom and intellectual property law / Lawrence Rosen. – 1st ed. p. cm. Includes bibliographical references and index. ISBN 0-13-148787-6 (pbk.) 1. Open source software—Law and legislation – United States. I. Title. KF3024.C6R67 2004 346.7304'8—dc22.
6.	WIPO Intellectual Property Handbook: Policy, Law and Use. Geneva. WIPO Publication No. 489 (E). 2004. Second Edition. 494 p.

V. Веб-сайтлар:

<http://Allpravo.ru>
<http://www.lawportal.ru>
<http://www.legislature.ru>
<http://www.law-and-politics.com>.
<http://www.cer.uz>
<http://www.gov.uz>
<http://www.gki.uz>
<http://www.gsl.uz.org>
<http://www.Lex.uz>
<http://www.wipo.org>